

Povzetek letnega poročila o spremljanju zdravstvene ustreznosti v letu 2023

Slika: Zaključevanje del na UF Jepihovec

Povzetek letnega poročila o kakovosti pitne vode zajema pregled rezultatov preskušanj pitne vode iz sistemov oskrbe s pitno vodo v Občini Hrastnik, za leto 2023. Celotno poročilo je objavljeno na spletni strani Komunale Hrastnik.

V letu 2023 smo upravljali in izvajali notranji nadzor nad šestimi sistemi za oskrbo s pitno vodo v občini Hrastnik (sistem Hrastnik, Dol pri Hrastniku, Ribnik, Jepihovec, Rakovec in Spodnje Krnice).

V skladu s PO-2300-14/8189-22/79355, z dne 28. 12. 2022 je NLZOH, Oddelek za pitne in kopalne vode, enota Ljubljana opravljala spremljanje zdravstvene ustreznosti pitne vode in obvladovanje tveganj na javnih sistemih oskrbe s pitno vodo, ki so v upravljanju Javnega podjetja Komunala Hrastnik d.o.o., Cesta 3. julija 7, 1430 Hrastnik.

Notranji nadzor je vzpostavljen na osnovah HACCP sistema, ki omogoča prepoznavanje mikrobioloških in fizikalno kemijskih agensov. Omenjeni agensi lahko predstavljajo potencialno nevarnost za zdravje ljudi, zato je nujno izvajanje potrebnih ukrepov ter vzpostavljanje stalnega nadzora na tistih mestih (kritičnih kontrolnih točkah) v oskrbi s pitno vodo, kjer se tveganja lahko pojavijo.

Podlaga za izvajanje strokovnega nadzora je Pravilnik o pitni vodi (Ur. list RS št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15 in 51/17) in Uredba o pitni vodi (Ur. List RS št 61/2023).

Zdravstvena ustreznost in skladnost pitne vode se je ocenjevala na podlagi opravljenih mikrobioloških, fizikalno kemijskih preskušanj, terenskih meritev in pregledov sistemov za oskrbo s pitno vodo.

Preskušani indikatorski (fizikalno kemijski) parametri:

- redni parametri: temperatura vode, pH vrednost, električna prevodnost pri 20°C, prosti klor, barva, motnost, vonj, okus, amonij;

Preskušani (fizikalno kemijski) parametri:

- občasni (razširjeni) parametri: osnovni parametri, anorganski parametri, organski parametri, trihalometani, pesticidi, lahkohlapni halogenirani alifatski ogljikovodiki – LKCH.
- dodatni parametri - trihalometani, bromat in klorat.

Preskušani mikrobiološki parametri:

- redni parametri: Escherichia coli, koliformne bakterije, št. kolonij pri 22°C in št. kolonij pri 37 °C,
- občasni parametri: enterokoki in Clostridium perfringens s spori.

V letu 2023 je bilo v okviru notranjega nadzora opravljenih 24 pregledov in odvzetih je bilo 99 vzorcev na mikrobiološka preskušanja (94 v sklopu rednih pregledov in 5 kontrolnih vzorcev).

Na fizikalno kemijska preskušanja je bilo odvzetih 21 (20 v sklopu rednih pregledov in 1 kontrolni vzorec) vzorcev, na občasno fizikalno kemijsko preskušanje pa je bil odvzet 1 vzorec. Pitna voda se dezinficira na šestih sistemih. Kot dezinfekcijsko sredstvo se uporablja plinski klor in Na - hipoklorit.

Vsi odvzeti vzorci za fizikalno kemijska preizkušanja so bili v I. 2023 skladni s Pravilnikom. Posamezni vzorci za mikrobiološka preizkušanja na določenih mestih vzorčenja pred dezinfekcijo niso bili skladni s Pravilnikom o pitni vodi. Odvzeti vzorci po dezinfekciji so bili praviloma skladni s Pravilnikom. V primeru dveh neskladnosti (1 x na sistemu javne vodooskrbe Zg. Krnice in 1 x na sistemu Dol pri Hrastniku (vzrok neskladnosti je bilo interno vodovodno omrežje) je voda, po izvedenih ustreznih korektivnih ukrepih, izpolnjevala zahteve, ki jih mora izpolnjevati pitna voda.

V letu 2023 se je na sistemih za oskrbo s pitno vodo Hrastnik, Dol pri Hrastniku, Ribnik, Jepihovec, Rakovec in Spodnje Krnice, nadaljevalo z izvajanjem državnega monitoringa pitnih vod.

Namen rednih preskušanj je zagotavljanje osnovnih informacij o pitni vodi, pa tudi informacij o učinkovitosti priprave pitne vode (še zlasti dezinfekcije), kjer se ta uporablja.

V letu 2023 je bilo v okviru državnega monitoringa za pitno vodo, na zgoraj omenjenih sistemih odvzetih 23 vzorcev pitne vode.

Praviloma so vsi odvzeti vzorci ustrezali zahtevam pravilnika v enem primeru in sicer na sistemu Dol pri Hrastniku pa je bila zaradi neuporabe objekta ugotovljena neskladnost – interno omrežje, po izvedem korektivnem ukrepu izpiranja cevovodov je kontrolni vzorec pokazal, da je pitna voda ustreza zahtevam Pravilnika.

Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, v svojem poročilu za leto 2023 na osnovi Pravilnika o pitni vodi (Ur. list RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 25/09, 74/15 in 51/17) ter v skladu z Direktivo Sveta 98/83/ES o kakovosti vode ugotavlja, da je bila pitna voda na vseh sistemih, ki so v upravljanju Javnega podjetja Komunala Hrastnik d.o.o. v letu 2023 varna in je v primeru ugotovljenih neskladnosti ob ustreznih ukrepih, ki smo jih sprejeli, izpolnjevala zahteve, ki jih mora izpolnjevati pitna voda z namenom varovanja zdravja ljudi pred škodljivimi vplivi zaradi kakršnega koli onesnaženja pitne vode.

Rezultati fizikalno kemijskega in mikrobiološkega preskušanja v okviru notranjega nadzora v letu 2023 potrjujejo, da je pitna voda, z izjemo posameznih vzorcev na določenih mestih vzorčenja, skladna s Pravilnikom o pitni vodi in Uredbo o pitni vodi.

Na sistemih je nujno potrebno opravljati redno dezinfekcijo in ultrafiltracijo vode, ter vzdrževati koncentracije prostega preostalega klora - po HACCP načrtu.